

Žalobě kupitele proti prodávateli, by byla zrušena kupní smlouva ohledně krávy pro vady, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde jediné o to, zda byla v souzeném případě dodržena propadná lhůta § 933 obč. zák. k uplatnění nároku ze správy z vady koupené krávy. S náhledem žalobcovým hájeným teprve v dovolání, že lhůta šestinedělní ku podání žaloby běží až ode dne, kdy nabyt vědomosti o tom, že kráva je tuberkulosní, a že, podav žalobu do týdne po té, co zvěděl z posudku zvěrolékaře o tuberkulose krávy, učinil tak včas, nelze souhlasiti, nehledíc k tomu, že tvrzení to je v dovolacím řízení nepřipustné. § 933 obč. zák. stanoví, že nároky ze správy pro vady dobytka mohou býti soudně uplatňovány do šesti neděl ode dne předání věci a že se pro správu pro takové vady dobytka, o nichž platí lhůta domněnky, počítá tato lhůta ode dne, jímž končí. Kupitel může se tudíž přesvědčiti o vlastnostech dobytčete vždy již v době převzetí, doslov § 933 obč. zák. je jasným, neobsahuje omezení ani výhrady a již podle motivů cís. nař. ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. byla lhůta k uplatňování nároku ze správy právě proto snížena, poněvadž byla dřívější lhůta zákona pro žaloby toho druhu příliš dlouhá, což mělo v zápětí nejistotu v obchodování s dobytkem, která zase měla vliv na ceny. Vzhledem k tomu, že podle nařízení ministerstva spravedlnosti v dohodě s ministerstvem orby ze dne 10. listopadu 1916, čís. 384 ř. zák. je lhůta domněnky tuberkulosy krávy čtrnáctidenní, uplynula lhůta ku podání žaloby podle §§ 925, 926 a 933 obč. zák. a ministerského nařízení ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. osm neděl po převzetí krávy, což stalo se nesporně dne 19. ledna 1927 (§ 266 c. ř. s.), dne 16. března 1927, žaloba byla však podána teprve dne 19. března 1927, tedy opožděně. Správně uznal proto odvolací soud, zamítнув k odvolání žalovaných žalobu. Že k této propadné lhůtě měl první soudce přes zmeškání žalovaných přihlížeti, poněvadž nutno k ní z moci úřadu bráti zřetel v každém období rozepře, dovodil a blíže odůvodnil Nejvyšší soud v četných svých rozhodnutích (tak v rozhodnutí čís. 3089 a 5138 sb. n. s.).

Čís. 7856.

Pokud nelze zabavit (§ 251 čís. 6 ex. ř.) stroje v živnosti knihtiskářské.

(Rozh. ze dne 10. března 1928, R I 1098/27.)

V exekuci proti majiteli knihtiskárny k vydobytí peněžité pohledávky byly zabaveny kromě jiného také ruční lis a tiskací stroj. Návrh dlužníka, by tyto dva předměty byly vyloučeny z exekuce, soud první stolice zamítl, rekursní soud návrhu vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatelka, přihlížejíc zřejmě k výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 2. června 1914, věstník čís. 43 a k tam obsaženému výkladu § 251 čís. 6 ex. ř. v doslovu článku VIII. čís. 27 novely, správně sice vykládá zákon, jenže ho správně nepoužívá v tomto případě, tvrdíc, že knihtiskař mohl by býti považován za maloživnostníka pouze tehdy, kdyby pracoval s jedním lisem, že, když dlužník pracuje, jako v tomto případě, se čtyřmi stroji, když mu tedy po zabavení zůstanou ještě dva stroje, nemůže býti považován za maloživnostníka a že proto dva zabavené stroje nelze považovati podle § 251 čís. 6 ex. řádu za nezabavitelné. Stěžovatelka přehlíží, že v živnostech mohou se naskytovati značné různosti, že jsou živnosti, které vůbec nelze vykonávati bez pomocníků a beze strojů, což zajisté dopadá i při knihtiskařské živnosti, pokud se týče, že počet strojů sám o sobě není rozhodující při řešení otázky ochrany podle § 251 čís. 6 ex. ř., která novelou slovy »k osobnímu dalšímu výkonu výdělečné činnosti« proti dřívějšímu doslovu »k osobnímu výkonu svého povolání« byla značně rozšířena v ten způsob, že novým doslovem »má býti vyjádřeno, že vyňaty jsou nejenom nezbytné předměty, nýbrž i ty, jichž je zapotřebí k výhodnému provozování odpovídajícímu osobním (rodinným) poměrům řemeslníkovým, že má tudíž býti zajištěno další provozování v dosavadním rozsahu s dosavadními prostředky (stroji), jak jest jich dnes nezbytně zapotřebí i při provozování drobné živnosti, aby byla zachována schopnost soutěže«. Z toho je zjevno, když dlužník podle zjištění rekursního soudu, jehož správnosti stěžovatelkou ani není odporováno, má kromě zabavených dvou strojů ještě dva jiné stroje a když jak uvádí dále pramen, z něhož je čerpáno řečené zjištění, všechny tyto stroje jsou rozličného druhu a každý z nich slouží jinému účelu, když jeden ze zabavených strojů je ručním lisem, ale oba (zabavené) jsou nezbytné k dalšímu provozu dlužníkovy knihtiskařské živnosti, že sluší považovati dlužníka za maloživnostníka a zabavené stroje podle § 251 čís. 6 ex. ř. za nezabavitelné, poněvadž jich je nezbytně zapotřebí v tomto případě k osobnímu dalšímu výkonu výdělečné činnosti dlužníkovy. Nerozhoduje tedy počet strojů, nýbrž rozhodují uvedené okolnosti.

Čís. 7857.

Při úvěrní zástavě nelze žádati příkazání úroků z pohledávky kryté úvěrní zástavou přes rámec této zástavy; takové úroky lze příkazati z nejvyššího podání jen, pokud bylo pro ně zřízeno zástavní právo ať v rámci hlavní nebo vedlejší úvěrní hypoteky.

Exekuční soud, rozvrhuje nejvyšší podání, může při pohledávkách z důvodu práva veřejného v případě odporu rozhodovati jen o otázce, zda takové pohledávce přísluší zástavní právo, a o jeho pořadí. Uplatňováno-li však odporem, že taková pohledávka není po právu, nebo je-li spornou správnost její výměry, může o těchto otázkách rozhodovati jen příslušný úřad správní.